

Verksamhetsberättelse 2023

2023 FIN
2023 FIN
2023 FIN
2023 FIN
2023 FIN

Finansinspektionens år i siffror

Antal anställda

248

(2022: 242)

Nya försäkringsförmedlare

445

(2022: 377)

Informationsbegäranden

133

(2022: 100)

Tillsynsobjekt och
avgiftsskyldiga

1 237

(2022: 1 196)

Verksamhetstillstånd
och utvidgningar
av verksamhetstillstånd
+ registreringar

13 + 22

(2022: 23 + 18)

Sanktioner och begäranden
om polisutredning

10

(2022: 12)

Innehåll

Finansinspektionens år i siffror	2
Direktörens översikt	3
Läget på finansmarknaden	6
Finansinspektionens tillsynsåtgärder 2023	10
Finansinspektionens teman 2023	18
Fastighetsriskerna ökade till följd av den svaga ekonomiska utvecklingen och uppgången i räntorna	19
Tematiska bedömningar av klimatriskerna i försäkrings- och banksektorerna	21
Sanktioner som en del av Finansinspektionens tillsynsansvar	24
Proaktiv och förutsägbar tillsyn	27
Ledning och personal	29
Direktionen	30
Ledningsgruppen	32
Finansinspektionen i korthet	34
Sammanfattning av Finansinspektionens verksamhet 2023	36
Finansinspektionens strategi 2023–2025	37
Bilagor	38
Antal tillsynsobjekt och andra avgiftsskyldiga	38
Verksamhetskostnader och finansiering	39
Lagbestämda tillsynsavgifter	40
Åtgärdsavgifter	41

När året inte explicit nämns i texten avses 2023.

A portrait of a middle-aged man with short, light-colored hair, wearing a dark blue suit jacket over a light blue button-down shirt. He is standing in a modern office environment with large windows and grey armchairs in the background. He is leaning slightly forward with his hands resting on the tops of two chairs.

Direktörens översikt

Berättelseåret 2023 blev ytterligare ett år i raden av exceptionella år. Rysslands anfallskrig mot Ukraina påverkar fortfarande också finansmarknaden.

Cyberriskerna har ökat och beredskapen för dem måste fortlöpande stärkas. Finansinspektion följde extra noga med cybersäkerheten och betalningssystemens funktionssäkerhet 2023, även om inga betydande cyberstörningar konstaterades i den finländska finansiella sektorn under denna tid.

Omvärldsförändringarna kräver flexibla reaktioner

Inflationen och räntenivån som stigit kraftigt under året väckte oro över en ökning i kredit- och investeringsrisker, särskilt inom fastighetssektorn. Samtidigt fick den snabba höjningen av räntenivån bankernas räntenetto att öka och därmed också vinsterna på ett betydande sätt.

Svårigheterna som drabbade några medelstora amerikanska banker gav på våren 2023 upphov till en marknadsturbulens vars effekter sträckte sig också till Europa. På grund av detta inriktade vi banktillsynen på tillgången till likviditet och finansiering samt på priset. Den höga inflationen, ökade energikostnader och den snabba uppgången i låneräntorna minskade däremot företagens och konsumenternas disponibla medel och försämrade gäldenärernas skuldbetalningsförmåga. I denna situation inriktade vi tillsynen på och analyserade konsekvenserna av inflationen och ränteuppgången särskilt på bankernas kreditrisker samt på kapitalmarknadsaktörernas och försäkringsbolagens investeringsrisker.

Bild: Vesa Moilanen / STT-Lehtikuva

Vi testade bankernas stresstålighet under berättelseåret med stresstester som är gemensamma för de europeiska tillsynsmyndigheterna och som upprepas med ett par års mellanrum. Vi utförde också tillsammans med Finlands Bank en övergripande bedömning av bankernas kapitalbehov i ett strängt stressscenario. Utgående från denna bedömning höjde vi systemriskbufferten för samtliga kreditinstitut. Vi säkerställde därmed, i enlighet med vår uppgift, bankernas motståndskraft också i mycket svåra situationer.

Hushållens minskade skuldsättning har å andra sidan minskat sårbarheterna i ekonomin. Den rekommendation om en skuldbetalningskvot som trädde i kraft vid början av 2023, samt de nya begränsningarna för bostads- och bostadsbolagslån, bidrar till att stävja riskerna för en alltför stor skuldsättning. På grund av dessa återställde vi i december den maximala belåningsgraden, dvs. lånetaket, till grundnivån för andra än förstagångsköpare av bostad.

Omvärldsförändringarna förutsätter att Finansinspektionen är flexibel och besitter en förmåga att prioritera uppgifter och inrikta tillsynsåtgärderna enligt respektive risksituation.

Vi testade bankernas stresstålighet under berättelseåret med stresstester som är gemensamma för de europeiska tillsynsmyndigheterna.

God intern styrning säkerställer verksamheten särskilt i en svår situation

När förvaltnings- och styrsystemen fungerar som de ska är det vanligtvis lättare att identifiera eventuella utmaningar i verksamheten. I en osäker omvärld och vid långvariga förändringar ökar betydelsen av en god intern styrning förvaltning i företagen under tillsyn och

informationens kvalitet. Det är viktigt att organisationen kan reagera på förändringar och eventuella problem i rätt tid.

Vår uppgift är att säkerställa förtroendet för finansmarknaden. Vi har som en del av den europeiska tillsynen av finansmarknaden fäst särskild uppmärksamhet vid bland annat hanteringen av klimat- och miljörisker och den riskbaserade tillsynen av penningtvättsbekämpningen. Företag under tillsyn ska ha aktuella och fungerande praxis för att hantera dessa risker, men till exempel tillgången till banktjänster får inte försvåras på ett orimligt sätt på grund av kundkännedomskraven.

Den högre räntenivån lyfte förra året fram fastighetsriskerna och situationen verkar inte förändras i år. Detta framhäver betydelsen av en fortlöpande bedömning av fastighetsfonder bland annat på kapitalmarknaden. Samtidigt framhäver den bolagsstyrelsernas ansvar att se till att de får tillräcklig information om fondernas situation samt om att riskhanteringsmetoderna är i skick.

Återköp av värdepapper kort tid efter försäljningen är ett exempel på beklagliga fenomen under granskningsperioden. Tillsynsmyndigheten fick ta emot ett rekordantal misstankar om marknadsmissbruk och vi gjorde fler begäranden om polisutredning än året innan. Det är dock inte möjligt att utgående från statistiken direkt dra slutsatsen att antalet missbruk har ökat, utan utvecklingen av utredningsprocessen förklarar för sin del den större utredningsmängden. Förebyggande av

Omvärldsförändringarna förutsätter att Finansinspektionen är flexibel och besitter en förmåga att prioritera uppgifter och inrikta tillsynsåtgärderna enligt respektive risksituation.

missbruk kräver att företag under tillsyn har god praxis och bra system samt en välfungerande och effektiv intern styrning.

Nya uppgifter och ökande reglering utökar tillsynsansvaret

Finansinspektionen tog 2023 över tillsynen av aktörernas efterlevnad av sanktioner på finansmarknaden och av andra tillhandahållare av konsumtionskrediter.

Den ökande regleringen utökar vårt tillsynsansvar. DORA-förordningen med målet att säkerställa digital motståndskraft, ESAP-förordningen om inrättande av en gemensam åtkomstpunkt för de lagstadgade uppgifter som företagen ska rapportera och offentliggöra samt tillsynen av ESG-risker och informationsskyldigheten trädde i kraft under berättelseåret.

Målen för dessa reformer är alla välkomna: det starkare skyddet för icke-professionella investerare, främjande av konsumenternas och företagens tillgång till sina egna finansiella data och utnyttjandet av dessa data samt den förstärkta digitala motståndskraften inom den finansiella sektorn. Beredningen och den praktiska tillämpningen av den nya regleringen innebär utmaningar för lagstiftare och finansiella aktörer samt för tillsynsmyndigheten. Den nya och ökande regleringen tvingar också tillsynsmyndigheten att förnya sina egna verksamhetssätt,

Finansinspektionen tog 2023 över tillsynen av aktörernas efterlevnad av sanktioner på finansmarknaden och av andra tillhandahållare av konsumtionskrediter.

utveckla sin kompetens och upprätthålla en god dialog med företagen under tillsyn och andra intressentgrupper.

De kommande åren kräver fortfarande proaktivitet och förutsägbarhet av oss

Tillsynsområdet utvidgas och blir alltmer komplext. För att vi ska kunna klara av vår krävande uppgift med heder måste vi hela tiden upprätthålla och utveckla personalens kompetens samt sörja för medarbetarnas arbetshälsa och ork. Som arbetsgivare ska vi också kunna attrahera nya förmågor för att kompensera för de medarbetare som går i pension.

I och med den nya strategin ändrade vi vår verksamhet och vårt tankesätt under det gångna året särskilt beträffande öppenhet och ledning. Vi genomförde Finansinspektionens vision om förutsägbarhet genom att berätta mer om vår verksamhet och publicerade bland annat vår plan för tematiska bedömningar och inspektioner samt arrangerade evenemang för företag under tillsyn. Vi utvecklade det interna ledningssystemet och delegeringen av beslutsfattandet, vilket effektiviserade vår verksamhet i vardagen samt gav nya möjligheter att prioritera och fokusera på det väsentliga. Allt detta har förutsatt en akklimering till ett nytt verksamhetssätt. Arbetet fortsätter under de kommande åren. Vårt mål är klart: att möjliggöra effektivt arbete på ett sätt som ökar de anställdas möjligheter att påverka sitt eget arbete.

Jag vill tacka alla våra anställda för det gångna året.

Helsingfors den 6 mars 2024

Tero Kurenmaa

Läget på finansmarknaden

Aven om den finländska ekonomin i början av 2023 undvek den tidigare förutspådda recessionen var den ekonomiska utvecklingen övergripande svag mot slutet av 2023.¹ Den dämpade konjunkturutvecklingen försämrade den finansiella sektorns omvärld i Finland och upprätthåll de höga riskerna. Särskilt riskerna på fastighetsmarknaden ökade. Den finansiella sektorns starka kapitaltäckning och solvens gav emellertid skydd mot de risker som omvärldsförsämringen medförde.

I bakgrunden till den svaga ekonomiska utvecklingen 2023 låg den fortsatt höga räntenivån, konsumenternas och företagens svaga förtroende och den krympande exporten. Den svaga konjunkturutvecklingen och den dämpade efterfrågan tillsammans med stigande underhålls-, reparations-, byggnads- och finansieringskostnader belastar speciellt fastighets- och byggbranschen i hög grad. Sjunkande fastighetspriser, avmattningen i handeln och osäkerheten på marknaden höjer också den finansiella sektorns kredit-, investerings- och likviditetsrisker samt innebär utmaningar för värderingen av investeringsobjekten.

Finlands Bank förutspår att den ekonomiska utvecklingen i Finland fortsatt kommer att vara svag ännu 2024, men den privata konsumtionen understöds av den sjunkande inflationen och den stigande lönenivån.² Förväntningarna om en sänkning i räntenivån och uppgifter om en stark ekonomisk utveckling i USA har från

¹ Mer information om den finländska ekonomins läge 2023 finns i Finlands Banks ekonomiska översikt och prognos. <https://www.eurojalous.fi/fi/2024/artikkelit/suomen-talous-pakkasella/>.

² Se <https://www.suomenpankki.fi/sv/medier-och-publikationer/pressmeddelanden/2023/den-finlandsk-ekonomin-befinner-sig-i-recession-och-aterhamtningen-gar-trogt/>.

början av 2024 stött marknadssentimentet, men sentimentet på finansmarknaden är mottaglig för snabba förändringar till följd av negativa nyheter eller chocker. Till riskerna för de ekonomiska prognoserna hör till exempel geopolitiska risker, risken för att inflationen ligger kvar på en hög nivå längre än väntat och försämring av sysselsättningsläget.

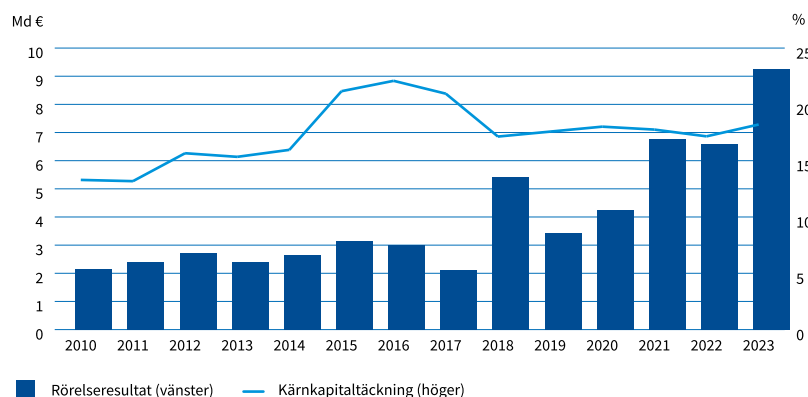
Osäkerheten upprätthåller de höga riskerna i den finländska finansiella sektorn på kort sikt. På lång sikt utmanas finansiella aktörer också av långvariga förändringstrender, till exempel klimatförändringarnas konsekvenser (ESG-risker), demografiska förändringar, digitaliseringen, ny teknik, utvecklingen av nya typer av produkter, verksamhetssätt (t.ex. molntjänster och artificiell intelligens) samt ICT- och cyberrisker.

Den finländska finansiella sektorn har varit fortsatt kapitalstark trots en svagare omvärld. Den starka kapitaltäckningen och solvensen skyddar mot de risker som omvärldsförsämringen medför. Banksektorns oreglerade fordringar i förhållande till kreditstocken är alltså jämt på en låg nivå, även om det finns tidiga tecken på en ökning av kreditriskerna. De finländska bankernas likviditet är alltså stabil. Också i försäkringssektorn är läget fortsatt stabilt trots utvecklingen på investeringsmarknaden.

Banksektorns kapitaltäckning och lönsamhet förbättrades till följd av den goda resultatutvecklingen

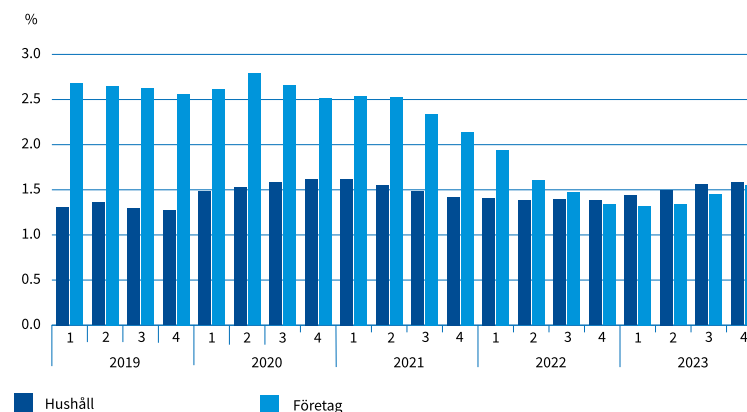
Kapitaltäckningsgraderna i banksektorn steg under berättelseåret. Detta berodde främst på ökningen i kärnprimärkapitalet tack vare en god resultatutveckling. Banksektorns kapitalbasöverskott i förhållande till det totala kapitalkravet förbättrades trots åtstramningen av makrotillsynskraven och bankerna hade alltså gott om kapital i förhållande till kraven. Kapitaltäckningsgraderna var fortsatt högre än det europeiska genomsnittet under berättelseåret.

Den inhemska banksektorns rörelseresultat och kärnkapitaltäckning

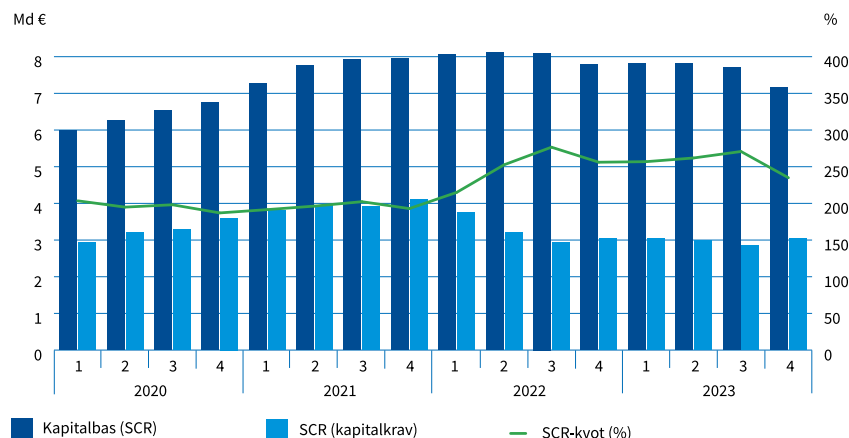
Källa: Finansinspektionen

Den inhemska banksektorns oreglerade fordringar i förhållande till kreditstocken

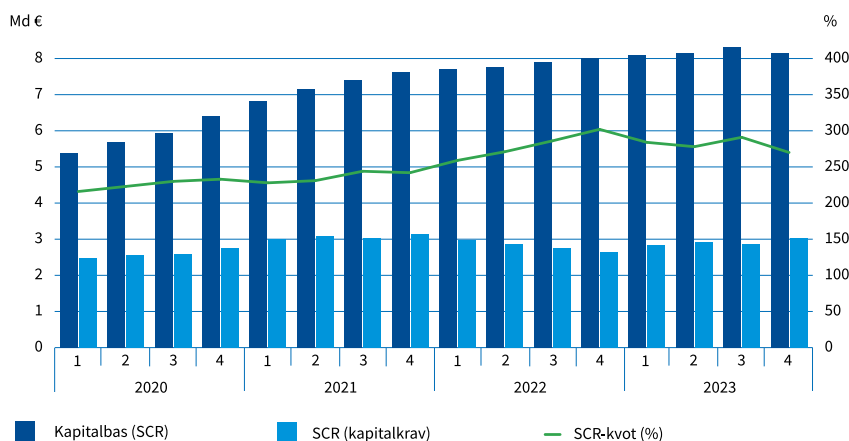
Källa: Finansinspektionen

Solvensställning i livförsäkringsbolag

Källa: Finansinspektionen

Solvensställning i skadeförsäkringsbolag

Källa: Finansinspektionen

Banksektorns rörelseresultat ökade betydligt under berättelseåret till följd av den kraftiga ökningen i räntenettot. Räntenettot var också den mest betydande inkomstposten för finländska banker.

Banksektorns oreglerade krediter var alltjämt på en låg nivå och bland de lägsta i Europa, även om de ökade en aning både i fråga om företags- och hushållskrediter. Krediter överfördes under berättelseåret till nedskrivningsklasser med högre kreditrisk, vilket vittnar om en ökning av kreditriskerna. Krediter som klassats som högriskkrediter ökade särskilt i fråga om företagskrediter som beviljats fastighets- och byggsektorn.

Banksektorns likviditetssituation var fortfarande stark och likviditeten förbättrades under berättelseåret. Den finländska banksektorns beroende av marknadsfinansiering, som är större än i genomsnitt, utsätts emellertid bankerna för eventuella marknadsstörningar och den allmänna ökningen av räntenivån har också lett till större kostnader för de inhemska bankernas upplåning på marknaden.

Livförsäkringsbolagens solvens försämrades i slutet av året

Livförsäkringssektorns solvensgrad sjönk från året innan. Kapitalbasen sjönk betydligt under årets sista kvartal, eftersom ansvarsskulden ökade på grund av den snabba nedgången i räntenivån. Samtidigt ökade solvenskapitalkravet (Solvency Capital Requirement SCR) endast något från året innan.

Avkastningen på livförsäkringsbolagens investeringar var 6,2 % under 2023 och låg därmed på en god nivå. Största delen av avkastningen hänförs till årets sista kvartal. Avkastningen på både ränte- och aktieinvesteringar var tydligt positiv, medan avkastningen på fastighetsinvesteringar var negativ och uppgick till -4,9 %.

Premieinkomsten ökade något från året innan. Ökningen av premieinkomsten härrörde sig från företagskunders kapitaliseringsavtal. Utbetalda ersättningar minskade något jämfört med året innan.

Skadeförsäkringsbolagens solvens var alltjämt bra, även om den försämrades av den ökade marknadsrisken

Solvensgraden för skadeförsäkringssektorn för berättelseåret försämrades vid utgången av året jämfört med nivån 2022, då solvensgraden var den bästa sedan införandet av Solvens II-regelverket (sedan 1.1.2016). Solvensen försämrades av uppgången i marknadsvärdet på de försäkringstekniska avsättningarna med anledning av sänkningen av räntenivån och också av ökningen av kapitalkravet till följd av ökningen i aktiepriser jämfört med utgången av 2022. Solvensen var emellertid fortsatt god, eftersom avkastningen från investeringarna ökade kapitalbasen och värdet på försäkringsansvaren var alltjämt lägre än genomsnittet trots nedgången i räntenivån.

Avkastningen på ränte- och aktieinvesteringar var positiv men på grund av det svaga marknadsläget i fastighetssektorn var avkastningen på fastighetsinvesteringar negativ. Aktieinvesteringarna gav den bästa avkastningen.

Försäkringsrörelsens lönsamhet exklusive inverkan av ändringarna i beräkningsgrunderna försämrades jämfört med 2022, men försäkringsrörelsens resultat var fortsatt positivt. Lönsamheten försämrades av de ökade ersättnings- och affärskostnaderna. Kostnaderna växte bland annat på grund av ökningen i sjukförsäkringens ersättningskostnader, uppgången i återförsäkringspriser, inflationen och de högre ICT-kostnaderna.

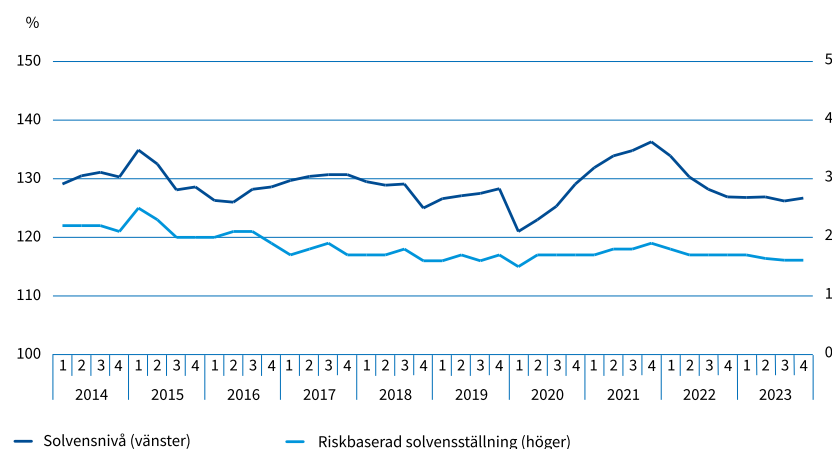
Arbetspensionssektorns solvens var närmast oförändrad och låg alltjämt på en stark nivå

Arbetspensionssektorns solvenskapital ökade under berättelseåret tack vare den starka avkastningen på investeringar. Solvensgraden som beskriver förhållandet mellan solvenskapitalet och ansvarsskulden var praktiskt taget oförändrad. Solvensställningen som

beskriver förhållandet mellan solvenskapitalet och solvensgränsen försämrades något då solvensgränsen ökade snabbare än solvenskapitalet till följd av den ökade risktagningen. Ökningen av solvensgränsen förklaras huvudsakligen av ökade investeringstillgångar samt på ökningen av den relativa mängden aktieinvesteringar.

Den positiva värdeförändringen i investeringstillgångarna berodde i huvudsak på den starka avkastningen på aktier och ränteinvesteringar. Avkastningen på fastighetsinvesteringar sjönk under noll på grund av negativa värdeförändringar på fastigheterna. Arbetspensionsanstaltens stresstålighet mot aktiechocker var alltjämt måttligt god. Arbetspensionsanstaltarna har fortfarande en god motståndskraft mot betydande negativa värdeförändringar i illikvida fastighets- och kapitalfondsinvesteringar.

Utveckling av arbetspensionssektorns solvens 2014–2023

Källa: Finansinspektionen

I och med den lagändring som trädde i kraft i början av 2017 är solvensställningen för åren 2017–2023 inte jämförbar med de föregående åren.

Solvensgraden beräknas genom att dividera pensionsmedlen med ansvarsskulden. Solvensställningen är förhållandet mellan solvenskapitalet och solvensgränsen.

Finansinspektionens tillsynsåtgärder 2023

Finansinspektionens tillsyn och åtgärder för utveckling av verksamheten styrdes av verksamhetsstrategin som färdigställdes vid slutet av 2022. Strategin framhäver proaktivitet och förutsägbarhet, verksamhet som drar nytta av digitalisering, ledarskap som stöder expertis samt flexibilitet och förändringsförmåga. I sin tillsyn under året reagerade Finansinspektionen på de omvärldsförändringar som beskrivits ovan i kapitlet Läget på finansmarknaden. Dessa gäller till exempel avmattningen i ekonomin mot en recession, höjningen av räntenivån, de ökade riskerna i fastighetssektorn, utmanande värderingar av investeringsobjekt, nedgången i konsumenternas och företagens förtroende samt det åtstramade geopolitiska läget som medfört en ökning av cyberriskerna.

Finanssystemets riskhanteringsförmåga stärktes genom makrotillsynsbeslut

Finansinspektionen stärkte i början av året banksektorns riskhanteringsförmåga genom att ställa finländska kreditinstitut ett systemriskbuffertkrav på en procent som trädde i kraft den 1 april 2024. Under andra kvartalet 2023 godkände Finansinspektionen att systemriskbuffertkravet som ställts av den norska makrotillsynsmyndigheten delvis kan tillämpas på finländska bankers norska exponeringar. I och med att buffertkraven träder i kraft ökar den finländska banksektorns totala makrotillsynsbuffertkrav till en totalnivå som Finansinspektionen bedömer vara tillräcklig.

Temat som gäller Finansinspektionen som fått mest synlighet i medierna

I december 2023 återställde Finansinspektionen lånetaket, dvs. den maximala belåningsgraden, för andra än förstagångsköpare av bostad, till grundnivån 90 %. Beslutet motiverades av en minskning av sårbarheterna i det finansiella systemet till följd av den faktiska och förutsedda nedgången i hushållens skuldsättning. Den rekommendation om en skuldbetalningskvot som trätt i kraft vid början av 2023 bidrar också till att stävja riskerna i samband med en alltför stor skuldsättning. Den maximala belåningsgraden sänktes ursprungligen med fem procentenheter på sommaren 2021 för att begränsa riskerna i anslutning till hushållens skuldsättning.

Rekommendationen om den maximala skuldbetalningsbördan för bolånesökande som Finansinspektionen meddelat i juni 2022 trädde i kraft i början av 2023. En preliminär undersökning om hur rekommendationen följts gjordes i slutet av 2023. En mer heltäckande bedömning av hur rekommendationen följts kommer att göras i början av 2024.

Banktillsynen reagerade på omvärldsförändringarna

De finländska hushållens skuldsättning fortsatte den nedgång som börjat 2022. Även skuldbeloppet sjönk under 2023, men hushållens skuldsättning när det gäller såväl bolån som konsumtionskrediter är fortfarande hög. Tillsynen av vissa tillhandahållare och förmedlare av konsumtionskrediter överfördes från Regionalförvaltningsverket i Södra Finland till Finansinspektionen den 1 juli 2023.

Finansinspektionen bedömde hur de nya företagen under tillsyn uppfyller registreringskraven, iakttar förfaringssätten och skyldigheterna enligt penningtvättslagen och hanterar fallissemangsriskerna. Arbetet fortsätter 2024 och utgående från det inriktas den riskbaserade tillsynen på denna grupp av företag under tillsyn.

I och med förändringarna i den ekonomiska omvärlden fokuserade banktillsynen på hanteringen av kredit- och likviditetsrisker, efterlevnaden av den nya regleringen om ränterisker samt frågor som gäller den interna styrningen. Inspektionerna inriktades på kreditrisker, likviditetsrisker, intern styrning samt interna modeller för beräkning av kapitalkravet.

Den höga inflationen, stigande energikostnader och den snabba uppgången i låneräntor försvagade företagens och konsumenternas köpkraft och ökade gäldenärernas lånekostnader. Finansinspektionen inriktade tillsynen särskilt på bankernas kreditrisker och analyserade effekterna av uppgången i inflationen och räntorna.

Marknadsturbulensen våren 2023 som följde på de svårigheter som drabbade några medelstora amerikanska banker fick Finansinspektionen att inrikta banktillsynen på tillgången till och priset på likviditet och finansiering. Finansinspektionen bedömer bankernas balansposter genom att fästa uppmärksamhet vid värderingen av motsvarande balansposter som orsakade problem för de amerikanska bankerna. Problematiska poster är balansposter som inte fortlöpande värderas till marknadsvärde.

Riskhanteringen i fokus för kapitalbedömningen av banker

Banktillsynen utarbetade tio samlade tillsynsbedömningar under berättelseåret. En samlad tillsynsbedömning är en process där tillsynsmyndigheten bedömer bankernas olika riskfaktorer och den upprättas med 1–3 års mellanrum beroende på bankens riskposition och betydelse. Dessutom genomfördes tematiska bedömningar och inspektioner både i banker som står under Finansinspektionens direkta tillsyn och i banker under ECB:s tillsyn. De betydande bankerna i Finland som står under ECB:s direkta tillsyn är Nordea, OP Gruppen och Kommunfinans samt Danske Banks filial. De övriga bankerna i Finland står under Finansinspektionens direkta tillsyn.³

Finansinspektionen undersökte nuläget och utvecklingsplanerna för hanteringen av klimat- och miljörisker i bankerna under dess direkta tillsyn samt de uppgifter som bankerna offentliggör om dessa risker. Som underlag för denna tematiska bedömning användes i till-

lämpliga delar tillsynsförväntningarna i ECB:s guide för hantering av klimat- och miljörisker. Bankerna hade ännu inte på ett heltäckande sätt integrerat konsekvenserna av klimat- och miljörisker i sin riskhantering i fråga om olika typer av risker, men en utveckling kunde skönjas.

Finansinspektionen bedömde införandet av reg-

³ Beskrivs närmare i underkapitlet Samarbete med Europeiska centralbanken och de europeiska tillsynsmyndigheterna.

I december 2023 återställde Finansinspektionen lånetaket, dvs. den maximala belåningsgraden, för andra än förstagångsköpare av bostad, till grundnivån 90 %.

leringen om den reviderade definitionen av fallissemang för banker under dess direkta tillsyn som använder schablonmetoden för beräkning av kapitalkravet. Skillnader i efterlevnaden av regleringen om definitionen av fallissemang konstaterades mellan bankerna. Mest betydande brister konstaterades i fråga om klassificeringen av nödlidande exponeringar med anstånd som fallerade exponeringar, i definitionen av förfallna exponeringar samt beräkningen av nedgången i värdet av en exponering vid omförhandling av lån. Finansinspektionen uppmanade bankerna att åtgärda bristerna och genomförandet av dessa åtgärder följs upp som en del av tillsynsmyndighetens samlade tillsynsbedömningar.

Finansinspektionen hade 2019 bedömt kreditinstitutens riskrapportering till styrelserna och under berättelseåret gjorde Finansinspektionen en bedömning av vilka åtgärder kreditinstituten har vidtagit utgående från rekommendationerna från 2019. I denna tematiska bedömning som Finansinspektionen riktade till banker under dess direkta tillsyn upptäcktes att alla banker under tillsyn som var föremål för bedömningen hade utvecklat sin riskrapportering. Det fanns emellertid stora skillnader mellan olika riskområden och banker under tillsyn. Innehållet i riskrapporterna har blivit mångsidigare och en tydlig förbättring har skett bland annat i och med att man lagt till flera delfaktorer för riskområden och åskådliggjort dem genom visuella metoder samt genom att lägga till framåtblickande scenarier, vilket ger styrelseledamöterna bättre förmåga att bilda sig en uppfattning om riskens innehåll och om delfaktorernas betydelse för riskpositionen. I rapporterna har kreditinstituten även lagt till en skriftlig analys.

Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska centralbanken (EBC) och Finansinspektionen genomförde stresstester av finländska banker och resultaten från dessa utnyttjas i myndighetstillsynen.

Med hjälp av testerna säkerställs bland annat att företag under tillsyn har en tillräcklig kapitalbas för att täcka väsentliga risker. Stress-testerna omfattade åren 2023–2025 och bestod av ett basscenario och ett negativt makroekonomiskt scenario.

Finansinspektionen genomförde motsvarande stresstest i Finland för banker under dess direkta tillsyn. Av resultaten framgår att kapitaltäckningen i de mindre finländska bankerna var i genom-

snitt god också i det negativa makroekonomiska scenariot. Den genomsnittliga kärnprimärkapitalrelationen (CET 1) sjönk med 3,8 procentenheter till 11,4 % i det negativa scenariot. Det finns dock stora skillnader mellan bankerna.

Utgående från resultaten från stresstesterna ställde Finansinspektionen för första gången en rekommendation om riktigt tilläggskapital (Pillar 2 Guidance, P2G) för banker under dess direkta tillsyn. Utöver detta ställde Finansinspektionen för första

gången ett buffertkrav enligt provning för bruttosoliditetsgraden.

Tillsynen av de största bankerna under ECB:s tillsyn baserade sig på prioriteterna i ECB:s banktillsyn. ECB effektiviserade sina åtgärder för att korrigera långvariga brister i europeiska banker under dess tillsyn och beordrade dem att vidta åtgärder. Den uppmanade bankerna att korrigera de kvalitativa bristerna i sina förvaltnings- och styrsystem samt i kreditriskhanteringen och kapitalplaneringen. Dessa kvalitativa åtgärder utgör en central del av banktillsynens verktygs-

låda. Bankerna ska särskilt fästa uppmärksamhet vid den interna förvaltningen och styrningen; tre av fyra europeiska banker under ECB:s tillsyn uppmanades att korrigera brister.

ECB preciserade i december 2023 något sina tillsynsprioriteringar för de tre följande åren som styr tillsynen av samtliga banker som omfattas av den gemensamma europeiska banktillsynen. ECB bad bankerna att stärka sin beredskap för makroekonomiska, finansiella och geopolitiska chocker (prioritet 1) genom att åtgärda bristerna i balanshanteringen och i hanteringen av kreditrisken och motparts-kreditrisken. Bankerna ombads också korrigera förvaltningen och styrningen snabbare och effektivare samt åtgärda brister som gäller hanteringen av klimat- och miljörisker (prioritet 2). Utöver detta ombads bankerna att gå vidare med digitaliseringen och stärka sin motståndskraft mot störningar (prioritet 3).

I tillsynen av cyber- och ICT-risker framhävdes omvärldsförändringarna

Finansinspektionen har extra noga följt med cybersäkerheten och betalningssystemens funktionssäkerhet på grund av Rysslands pågående anfallskrig och de skador som orsakats kritisk infrastruktur⁴. Information om cyberstörningar och störningar i betalningsförmedlingen har förmedlats till andra myndigheter enligt den praxis som överenskommits mellan myndigheterna. I den finansiella sektorn i Finland har inga betydande cyberstörningar konstaterats.

Finansinspektionen har tillsammans med finansministeriet, Verket för finansiell stabilitet och Finlands Bank skapat reservarrangemang för att trygga dagliga betalningar i händelse av att normala betalningssystem inte kan användas vid allvarliga störningar i samhället eller vid undantagsförhållanden. Om banken drabbas av en långvarig allvarlig

⁴ Skador på gasröret och i dataförbindelserna mellan Finland och Estland som upptäcktes 8.10.2023.

Finansinspektionen inriktade tillsynen särskilt på bankernas kreditrisker och analyserade effekterna av uppgången i inflationen och räntorna.

funktionsstörning kan kundernas konto- och korttjänster skötas av försörjningsberedskapssystemet. Utöver detta omfattar arrangemanget bland annat tryggnad av betalningsförmedlingen mellan bankerna.

Förordningen om den digitala motståndskraften i den finansiella sektorn (Digital Operational Resiliency Act, DORA) trädde i kraft den 17 januari 2023 och kommer att tillämpas från den 17 januari 2025. I de europeiska finansmarknadsmyndigheternas arbetsgrupper bereds reglering på lägre nivå (tekniska regleringsstandarder) som kompletterar förordningen och som förväntas bli klar i juni 2024. Finansinspektionen har inlett förberedelser för efterlevnaden av DORA-förordningen i regleringen och tillsynen.

Finansinspektionen slutförde under våren 2023 två inspektioner av bankernas ICT- och informationssäkerhetsrisker samt två tematiska bedömningar (kartläggningen av ICT-utläggningskedjor samt utredning av missbruk och ersättningspraxis inom betaltjänster).

Hösten 2023 inledde Finansinspektionen en inspektion av ICT- och informationssäkerhetsrisker i en bankgrupp samt en tematisk bedömning av säkerheten i nätbanken, mobilbanken och nätbetalningar som riktades till en större grupp banker.

I tillsynen av försäkringssektorn framhävdes kundskyddet och solvenstillsynen

Inom försäkringstillsynen framhävdes såväl solvens- som uppförandetillsynen inom pensions-, skade- och livförsäkringen på ett omfattande sätt under berättelseåret. Detta speglade såväl Finansinspektionens egna tillsynsprioriteringar som de strategiska prioriteter som fastställts av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten Eiopa och som omfattar hela unionen.

Uppförandetillsynen fokuserade bland annat på tillhandahållande av försäkringar, muntliga ersättningsbeslut, ombudens yrkeskompe-

Nya registreringsansökningar
från försäkringsförmedlare

467

Ändringsansökningar till
försäkringsförmedlarregistret

6 103

tens och investeringsanknutna försäkringars nytta för kunden. Inom skade- och livförsäkringsgrupperna låg fokus på frågor kring tillförlitlig förvaltning och riskhantering, till exempel kvaliteten på risk- och solvensbedömningar och hanteringen av konsekvenserna av ränterisken och inflationen.

Pensionsförsäkringstillsynen tog sig bland annat an teman som arbetspensionsbolagens praxis för utläggning av verksamhet samt tilläggspensionsanstaltarnas informationsgivning till de försäkrade. I tillsynen av pensions-, skade- och livförsäkringsaktörernas investeringsverksamhet var temat bland annat likviditetsrisken och i tillsynen av arbetslöshetskassor kassornas investeringsplaner.

I uppförandetillsynen framhävs kundskyddet i den europeiska tillsynskulturen. Finansinspektionen prioriterar lagstadgade försäkringsgrenar i sin tillsyn men utövade en reaktiv tillsyn, bland annat utgående från kundkontakter, också av andra försäkringsgrenar, deras produkthantering och produkternas mervärde för försäkringstagarna. Tillsynsmyndigheten fäste särskild uppmärksamhet vid registreringen av försäkringsförmedlare och hur registreringskraven uppfylls.

Finansinspektionen deltog riskbaserat i Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten Eiopas arbete på samma sätt som tidigare år, särskilt när det gäller frågor som är centrala för den finländska marknaden. Under året behandlades bland annat teman inom hållbar

utveckling, såsom integrering av marknadsrisker som orsakas av klimatförändringarna och försäkringstekniska risker som naturkatastrofer medför i solvenskapitalkravet, samt digitaliseringen och cyberrisker.

Försäkringstillsynen fokuserade särskilt på att utföra tematis- ka bedömningar och mer omfattande ana- lyser och att informe- ra tillsynsobjekten om resultaten av dem.

Distribution och utnyttjande av information framhävdes i inspektioner och bedömningar

I försäkringstillsynen utökades den proaktiva och förutsägbara tillsy- nens effektivitet och genomslags- kraft genom att särskilt satsa på tematiska bedömningar och mer omfattande analyser samt genom att informera tillsynsobjekten om analysresultaten. Målet var att skapa en så stor synlighet och genomslagskraft som möjligt för observationerna och de förvänt- ningar som riktas till tillsynsobjek-

ten. Inom försäkringstillsynen färdigställdes nio tematiska bedömningar; en bedömning var ännu under arbete vid utgången av året.

Försäkringstillsynen arrangerade evenemang för tillsynsobjekt: pensionsstiftelser och pensionskassor, arbetspensionsbolag och före- tag under specialövervakning försäkringsbolagens ombudskontakt- personer, arbetslöshetskassor samt skade- och livförsäkringsbolag.

Finansinspektionen inledde tillsammans med Finlands Bank ett pro- jekt för att analysera makrotillsynsrisker i pensions- och försäkrings- sektorn. Den första analysrapporten från pensionssektorn blev klar under första halvåret 2023.

Försäkringstillsynen stärkte sin databaserade tillsyn genom att ta i bruk första delen av ett program för analys och stresstestning av skade- och livförsäkringsbolagens solvens och ansvarsskuld. Dessutom främja- des utnyttjandet av Solvens II-data inom uppförandetillsynen.

I kapitalmarknadstillsynen framhävdes marknadens förtroende och uppgivandet av hållbarhetsuppgifter

Marknadens förtroende samt uppfyllelsen av skyldigheten att lämna hållbarhetsrelaterade upplysningar som framhölls av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten Esmas framhävdes i kapital- marknadstillsynen under berättelseåret.

I sitt nyhetsbrev Markkinat fäste Finansinspektionen marknads- aktörernas uppmärksamhet vid hurdana affärer som kan anses vara sådan egenhandel som uppfyller kännetecknen för marknadsmanipu- lation. Marknadsaktörerna ska kunna lita på att den information som är tillgänglig på marknaden och de transaktioner som genomförs på marknaden är korrekta och äkta.

Finansinspektionen förde fram god praxis som emittenten kan följa för att försöka säkerställa att dess kommunikation med analytikerna är lagenlig. Kontakten mellan börsbolagen och analytikerna kan i vissa fall väcka misstankar om röjande av insiderinformation och kan där- med vara ägnad att försämra förtroendet för värdepappersmarknaden.

Finansinspektionen övervakar bokslut enligt IFRS-standard. I till- synsystemen betonades den makroekonomiska miljön, de ekonomiska konsekvenserna av Rysslands anfallskrig samt klimatfrågorna. När det gäller fastighetsinvesteringsbolag granskades dessutom de viktigaste faktorerna i noterna till bokslutet, bland annat noterna om värde- ringen av investeringsfastigheter och finansiella skulder.

Finansinspektionen undersökte under berättelseåret organisatio- nen av och kvaliteten på compliance-funktionen i värdepappersföre-

**Finansinspektionen
fäste marknads-
aktörernas uppmärk-
samhet vid hordana
affärer som kan anses
vara sådan egenhandel
som uppfyller känne-
tecknen för marknads-
manipulation.**

exceptionellt marknadsläge. Vissa bolag uppvisade brister i rapporteringen av resultaten av stresstester till styrelsen.

I juni 2023 förbjöd Finansinspektionen en aktör som ansökt om verksamhetstillstånd att tillhandahålla investeringstjänster utan tillstånd.

Finansinspektionen genomförde en enkät om hållbarhetsrapportering för revisionskommittéer inom den finansiella sektorn och i vanliga börsbolag. Utgående från resultaten bedömde Finansinspektionen att bolagen befinner sig i mycket varierande situation i fråga om hur långt de kommit i införandet av hållbarhetsrapporteringen och att tidtabellen är utmanande för många. Att samla in högklassig information och färdigställa systemen med kort tidtabell innebär likaså utmaningar, liksom de knapphändiga resurserna och expertisen på marknaden. Revisionskommittéerna var medvetna om det omfattande regelverket för hållbarhetsrapportering, men kunskaperna var delvis ytliga.

Under berättelseåret färdigställdes miniminivåmodeller för tillsyn av hållbarhetsrapporteringen och förordningen om hållbarhetsrela-

tag, fondbolag och hos förvaltare av alternativa investeringsfonder och upptäckte betydande brister i dem. Finansinspektionen utförde också stresstester av fastighetsfonder och upptäckte betydande brister också i dem. I stressscenarierna konstaterades att en del av bolagen inte tog tillräcklig hänsyn till de marknadsrisker som drabbar fastigheter till exempel vid ett

terade upplysningar. Modellerna stöder en enhetlig tillsynspraxis på olika tillsynsområden. Europeiska kommissionen stöder de nationella tillsynsmyndigheterna i utvecklingen av moderna tillsynsverktyg för tillsynen av hållbar finansiering. Utvecklingen av ett IT-verktyg i samband med detta framskred enligt tidsramen för kommissionens projekt. Utöver detta deltog Finansinspektionen i slutet av året i lanseringen av Esmas projekt för förebyggande av grön målning.

EU-regelverket om en gemensam europeisk åtkomstpunkt (European Single Access Point, ESAP) meddelades vid utgången av berättelseåret. Finansinspektionen verkar i Finland som ett insamlingsorgan och överföringen av den stora informationsmängden till åtkomstpunkten som förutsätts i regleringen kräver betydande ändringar i Finansinspektionens informationssystem. Bedömningen och den preliminära utredningen av ändringarna inleddes under berättelseåret.

Finansinspektionen inledde också planeringen av nya verksamhetstillstånd och tillsyn enligt EU:s förordning om kryptotillgångar som börjar tillämpas under 2024.

**Tillsynen över bekämpningen av penningtvätt ska också
omfatta efterlevnaden av sanktioner**

Finansinspektionens tillsynsstrategi för bekämpningen av penningtvätt godkändes vid början av berättelseåret. Strategin framhäver en riskbaserad tillsyn som har genomslagskraft och omfattar också tillsynen av bekämpningen av finansiering av terrorism och efterlevnaden av sanktioner. Penningtvättstillsynen inriktas på samtliga företag under Finansinspektionens tillsyn och baserar sig på ett långsiktigt riskbedömningsarbete.

Finansinspektionens föregripande roll, dvs. informationsgivning och meddelande av anvisningar, samt en riskbaserad inriktning av tillsynen är central i strategin. Under de senaste åren har många nya, små

Inspektioner inriktades enligt tillsynsstrategin för bekämpning av penningtvätt till nya verksamhetsområden, såsom tillhandahållare av betaltjänster.

och internationella aktörer kommit ut på marknaden och de känner inte nödvändigtvis till lagstiftningens innehåll och tillsynsmyndighetens förväntningar. Syftet med tillsynen är alltid att företagen under tillsyn kan agera rätt så att det inte uppstår behov av påföljder. Tillsynen omfattar livscykeln för samtliga aktörer, ända från ansökningarna om registrering eller koncession. De aktörer som är förenade med den största totala risken omfattas av regelbunden

löpande tillsyn och de är föremål för årliga inspektioner eller tematiska bedömningar.

Reformen av penningtvättslagen trädde i kraft under våren 2023 och Finansinspektionen gav ut sina föreskrifter och anvisningar om bekämpning av penningtvätt i slutet av juni 2023. Samtidigt överfördes tillsynen av efterlevnaden av sanktioner till Finansinspektionen. Föreskrifterna och anvisningarna om sanktioner gavs ut i december 2023 och de träder i kraft i mars 2024.

Finansinspektionen genomförde penningtvättinspektioner plan enligt. Under 2023 slutfördes tre inspektioner och dessutom inledde tillsynsmyndigheten fyra nya inspektioner. Inspektioner inriktades enligt tillsynsstrategin för bekämpning av penningtvätt till nya verksamhetsområden, såsom tillhandahållare av betaltjänster. Tillsynen av penningförmedlare av hawala-typ var fortfarande ett av fokusområdena. Finansinspektionen återkallade i början av berättelseåret registreringen av en registreringsskyldig aktör på grund av brister i bekämpningen av penningtvätt.

Begäranden
om polisutredning

8

(2022: 5)

Påföljdsavgifter

0

(2022: 3)

Offentliga anmärkningar

1

(2022: 2)

Ordningsavgifter

1

(2022: 2)

Under året överfördes penningtvättstillsynen av vissa tillhandahållare och förmedlare av konsumtionskrediter till Finansinspektionen och analyserna i samband med detta fortsätter ännu 2024.

Tillsynen över bekämpningen av penningtvätt är i hög grad internationell verksamhet. Finansinspektionen har särskilt aktivt förbundit sig till FATF:s (Financial Action Task Force) arbete som bidrar till den kommande landanalysen. Vid slutet av året nåddes ett politiskt samförstånd om inrättandet av en europeisk tillsynsmyndighet för penningtvätt (AMLA).

Finansinspektionens teman 2023

Den finansiella sektorns omvärld försämrades 2023 när den höga inflationen och räntenivån samt avmattningen i den ekonomiska tillväxten ansträngde hushållen och företagen. Detta återspeglades också på bostads- och fastighetsmarknaden som den finländska finansiella sektorn har exponeringar mot. Finansinspektionen fäste i sin tillsyn särskild uppmärksamhet vid hanteringen av risker i omvärlden. Detta tema behandlas i artikeln [”Fastighetsriskerna ökade till följd av den svaga ekonomiska utvecklingen och uppgången i räntorna”](#).

Under berättelseåret ändrades penningtvättslagen och informationsskyldiga enligt lagen ska som en del av sina rutiner för kundkännedom också ta hänsyn till ekonomiska sanktioner samt nationella frysningsbeslut för att förhindra finansiering av terrorism. Finansinspektionen upprättade bland annat anvisningar om riskhanteringen av sanktioner för företagen under tillsyn. Artikeln [”Sanktioner som en del av Finansinspektionens tillsynsansvar”](#) behandlar denna fråga.

Artikeln [”I Finansinspektionens tematiska bedömningar undersöktes nuläget för hanteringen av klimat- och miljörisker i bank- och försäkringssektorerna”](#) berättar om Finansinspektionens tematiska bedömningar av klimat- och miljörisker hos banker och aktörer inom försäkringssektorn under 2023. Bedömningarna fokuserade på nuläget inom hanteringen av klimat- och miljörisker samt på klimatrisk-exponeringar. I båda sektorerna är det viktigt att både aktörerna och tillsynsmyndigheten är väl insatta i hurdana effekter klimatrisker har på aktörerna och hur dessa risker hanteras.

Finansinspektionen inledde 2023 utvecklingen av sin verksamhet mot visionen om en proaktiv och förutsägbar tillsynsmyndighet. Artikeln [”Proaktiv och förutsägbar tillsyn”](#) beskriver hur tillsynsmyndigheten ser på proaktivitet och förutsägbarhet i tillsynsarbetet samt innehållet i utvecklingsarbetet under det första året.

Fastighetsriskerna ökade till följd av den svaga ekonomiska utvecklingen och uppgången i räntorna

Den finansiella sektorns omvärld försämrades 2023 när den höga inflationen och räntenivån samt avmattningen i den ekonomiska tillväxten ansträngde hushållen och företagen.⁵

Den svaga konjunkturutvecklingen tillsammans med stigande underhålls-, reparations-, byggnads- och finansieringskostnader belastade särskilt fastighets- och byggbranschen. Samtidigt tyngdes avkastningen för fastighets- och byggsektorn av den svalnade handeln med byggda bostadsfastigheter, och konkurrensen om hyrestagare försämrade möjligheterna till hyresförhöjningar. Avmattningen i byggverksamheten var särskilt kraftig och fastighetspriserna sjönk under berättelseåret. Sjunkande fastighetspriser, den dämpade handeln och osäkerheten på marknaden fick däremot den finansiella sektorns kredit-, investerings- och likviditetsrisker att öka.

Den finansiella sektorn i Finland har betydande exponeringar mot bostads- och fastighetsmarknaden. Fordringarna är till stor del större än i genomsnitt i Europa. Andelen oreglerade bostadsbolagslån steg förra året och ökningen i bostadsbolagslån med förhöjd kreditrisk fortsatte. Även i fastighets- och byggsektorn fortsatte andelen krediter med förhöjd kreditrisk att öka.

Fastighetsriskerna återspeglades också i arbetspensionsanstalterna vilkas direkta och indirekta fastighetsinvesteringar gav en negativ

⁵ Mer information om läget inom ekonomin i Finland 2023 finns i Finlands Banks ekonomiska översikt och prognos. [Suomen talous pakkasella – Euro ja talous](https://www.suomenpankki.fi/fi/media-ja-julkaisut/tiedotteet/2023/suomen-talous-on-taantumassa-ja-toipuminen-takkuua/), <https://www.suomenpankki.fi/fi/media-ja-julkaisut/tiedotteet/2023/suomen-talous-on-taantumassa-ja-toipuminen-takkuua/>.

avkastning 2023. Enligt kvartalsuppgifter som Finansinspektionen publicerade hösten 2023 var också avkastningen på liv- och skadeförsäkringsbolagens fastighetsinvesteringar de lägsta på mer än tio år.

Den svaga utvecklingen på fastighetsmarknaden har också avspeglats i inhemska öppna fastighetsfonder som negativa värdeförändringar och investerares ökade inlösen. Fastighetsfonderna har i det svåra marknadsläget gjort ändringar i sina stadgar till exempel genom att minska fondernas öppettider och tidigarelägga förhandsanmälningstiden för inlösenuppslag.

Betydelsen av kapitaltäckning, solvens och beredskap framhävs när riskerna är förhöjda

Trots turbulensen i omvärlden fanns det vid utgången av 2023 inga tecken på en omfattande och kraftig realisering av kredit-, investerings- eller likviditetsrisker i den finansiella sektorn. I ett läge med höga risker framhävs betydelsen av en god kapitaltäckning och solvens, en stark riskhanteringsförmåga och god beredskap.

En omsorgsfull riskhantering och investeringsverksamhetens karaktär samt sektorns starka motståndskraft mot förluster och störningar, inklusive reglerings- och myndighetskrav som stärker och säkerställer motståndskraften mot störningar, minskar den finansiella sektorns risker och skyddar mot dem.

Finansinspektionen fäste särskild uppmärksamhet vid fastighetsrisker

Också tillsynsprioriteringarna 2023 motsvarade omvärldsförändringarna. Finansinspektionen fäste i sin tillsyn särskild uppmärksamhet vid hanteringen av bland annat kredit- och likviditetsrisker, en god intern styrning och vid operativa risker såsom cyberrisker.

Ett av banktillsynens fokusområden var tillsynen av [kreditrisk](#) och riskerna i fastighetssektorn. I tillsynen av försäkrings- och pensionssektorn uppmärksammades däremot särskilt värderingen av och värderingspraxis för fastighetsinvesteringar. Likviditetshanteringen och värderingen av fonder har utgjort fokusområden inom fondtillsynen

under 2019–2023. Under 2023 genomfördes också en tematisk bedömning av stresstestningen av likviditeten i öppna fastighetsfonder.

Enligt Finansinspektionens observationer behöver stresstesterna av fastighetsfonder utvecklas ytterligare, eftersom en del av bolagen inte tog tillräcklig hänsyn till exempel till marknadsriskerna i stresstestscenariot och det fanns brister i rapporteringen av resultaten till styrelsen. Finansinspektionen följer upp bolagens åtgärder för att utveckla stresstesterna av fondernas likviditet samt fastighetsfondernas situation också under 2024.

Det råder fortfarande stor osäkerhet om den ekonomiska utvecklingen och riskerna inom den finansiella sektorn ligger därför fortfarande på en hög nivå i början av 2024. Tyngdpunkterna i Finansinspektionens verksamhet framöver kommer alltså också i fortsättningen att svara mot de risker som uppkommer via omvärldsförändringar.

Andelen oreglerade bostadsbolagslån steg förra året och ökningen i bostadsbolagslån med förhöjd kreditrisk fortsatte.

Tematiska bedömningar av klimatriskerna i försäkrings- och banksektorerna

I Finansinspektionens tematiska bedömningar undersöktes nuläget för hanteringen av klimat- och miljörisker i bank- och försäkringssektorerna

Finansinspektionen genomförde tematiska bedömningar av banker under dess direkta tillsyn och aktörer inom försäkringssektorn under 2023. Bedömningarna fokuserade på nuläget inom hanteringen av klimat- och miljörisker samt på klimatrisk-exponeringar. För bägge sektorerna är det viktigt att både aktörerna och tillsynsmyndigheten är väl insatta i hurdana konsekvenser klimatrisker har för aktörerna och hur dessa risker hanteras.

Klimatrelaterade risker indelas vanligen i fysiska risker och omställningsrisker. Fysiska risker omfattar negativa konsekvenser till följd av klimatuppvärmningen, till exempel översvämningar, stormar och föränderliga naturförhållanden. Omställningsrisker orsakas däremot av omvärldsförändringar vid omställningen till en mer koldioxid-snål ekonomi. Dessa kan gälla till exempel politiskt beslutsfattande och reglering samt förändringar i marknadsbeteendet.

Betydelsen av klimat- och miljörisker har ökat i bankernas riskhantering

Bankerna ska identifiera och hantera klimatrisker på samma sätt som de identifierar och hanterar andra risker inom. Klimatförändringar och naturförstörelse orsakar betydande förändringar som också påverkar det finansiella systemet och den reala ekonomin i Finland

Bankerna ska identifiera och hantera klimatrisker på samma sätt som de identifierar och hanterar andra risker inom.

samt bankernas lönsamhet och kapitaltäckning. Även mindre banker kan drabbas av konsekvenserna av klimatförändringar och naturförstöring, särskilt om deras verksamhet koncentrerar sig på marknader, sektorer eller geografiska områden som är utsatta för väsentliga fysiska risker och omställningsrisker.

I en tematisk bedömning utredes nuläget och utvecklingsplanerna för hanteringen av klimat- och miljörisker i sju banker som står direkt under Finansinspektionens tillsyn. Bedömningen baserade sig i tillämpliga delar på Europeiska centralbankens (ECB) tillsynsförväntningar i vägledningen om klimat- och miljörelaterade risker.

Bedömningen fokuserade på fyra delområden inom hanteringen av klimat- och miljörelaterade risker:

- väsentlighetsbedömning
- inverkan på kreditinstitutets affärsmodell och strategi
- inverkan på förvaltningen och riskaptiten samt
- inverkan på riskhanteringen i fråga om olika typer av risker, med betoning på kredit- och affärsrisker samt operativa risker.

Slutsatsen av den tematiska bedömningen var att bankerna fortfarande har stora utvecklingsbehov på alla fyra delområden.

I samband med detta utreddes också i vilken grad bankerna hade offentliggjort uppgifter om klimat- och miljörisker och hanteringen av dem i sin verksamhetsberättelse och hållbarhetsrapportering för 2022.

Skillnaderna mellan bankerna var stora och de flesta banker har ännu mycket att göra i samband med detta.

Rapporteringskyldigheterna i anslutning till klimat- och miljörisker har fastställts i hållbarhetsrapporteringsdirektivets (CSRD) rapporteringsstandarder. Utgående från den tematiska bedömningen har bankerna påbörjat förberedelser för rapporteringen men för en del verkar tidtabellerna vara utmanande.

Utifrån resultaten av den tematiska bedömningen förutsätter Finansinspektionen att banker under dess direkta tillsyn upprättar en heltäckande väsentlighetsbedömning och -plan för att utveckla hanteringen av klimat- och miljörisker. Det är viktigt att bankerna identifierar och förbereder sig för konsekvenserna av ökande klimat- och miljörisker i sin riskhantering.

På försäkringssektorn har ändringar i regleringen integrerat hållbarhetsriskerna i tillsynen av investeringsverksamheten

Osäkerheten i samband med klimatförändringar innebär högre risker för investerare. Kartläggning och analys av dessa risker är inte enkelt. Prisökningen på utsläppsrätter, förändringarna i de ekonomiska strukturerna och den kraftiga fluktuationen i energipriserna skapar både hot och möjligheter. Å andra sidan medför ett eventuellt misslyckande eller en fördröjning i den gröna omställningen också risker. Särskilt långsiktiga investerare, som omfattar försäkrings- och pensionsbolag, är tvungna att bedöma också en eventuell realisering av fysiska risker som klimatförändringarna orsakar samt deras påföljder.

Bedömningen av finländska försäkringsanstalters investeringstillgångar fokuserade endast på de omställningsrisker som klimatförändringarna orsakar. Omställningsrisker är enklare att bedöma än fysiska risker på grund av rätlinjigare analysmetoder och bättre tillgång till

data, men metodologins pålitlighet och prognosförmåga är visserligen svagare. Omställningsriskerna har större betydelse för Finland än de fysiska riskernas, därför var valet motiverat.

Analysens metodologi baserar sig på Battistons⁶ analys. Tillsammans med sitt forskarteam upptäckte han att direkta och indirekta exponeringar mot ekonomiska sektorer som är väsentliga med tanke på klimatpolitiken utgjorde en betydande del av investeringar inom den finansiella sektorn, särskilt när det gäller fond- och pensionsbolag. Dessa sektorer har en exceptionellt stor exponering mot klimatrelaterade omställningsrisker.

Hållbarhetsbaserade investeringsmetoder och investeringsformer är fortfarande under utveckling. Än så länge finns det inga exakta definitioner. I regel kan emellertid konstateras att användningen av hållbarhetsinformation är beroende av investeringsverksamhetens mål.

De viktigaste observationerna i analysen var att vid granskningen av de klimatrelaterade omställningsriskerna var både de sektor- och

bolagsspecifika skillnaderna betydande. Dessutom avvek särskilt liv- och skadeförsäkringsbolagens investeringsstrategier och viktiga riskkällor i hög grad från varandra på bolagsnivå. Det är bra att komma ihåg detta vid jämförelsen av enskilda bolag. Finansinspektionen utnyttjar resultaten av den tematiska bedömningen i inriktningen av tillsynen av hållbarhetsrisker.

EU-omfattande klimatrisktester under 2024

Europeiska kommissionen har bitt de europeiska tillsynsmyndigheterna att genomföra klimatrisktester av den finansiella sektorn i samarbete med ECB och Europeiska systemrisknämnden (ESRB). I testerna bedöms den finansiella sektorns förmåga att anpassa sig till klimatmålen. Effekterna av två ofördelaktiga scenarier granskas mot smittrisker och sekundära effekter.⁷ Testerna genomförs 2024 och rapporten ges ut i början av 2025.

⁶ A climate stress-test of the financial system. Stefano Battiston, Antoine Mandel, Irene Monasterolo, Franziska Schütze and Gabriele Visentin (2017).

⁷ EBA: One-off Fit-for-55 climate risk scenario analysis, <https://www.eba.europa.eu/legacy/risk-analysis-and-data/climate-risk-stress-testing-eu-banks/one-fit-55-climate-risk-scenario>.

Sanktioner som en del av Finansinspektionens tillsynsansvar

Penningtvättslagen förnyades den 31 mars 2023. Finansinspektionen fick fullmakt att utöva tillsyn förutom av penningtvätt och finansiering av terrorism också av att aktörerna på finansmarknaden har effektiva verksamhetsprinciper, förfaringssätt och en effektiv intern kontroll för att säkerställa efterlevnaden av sanktioner. I och med lagändringen kan Finansinspektionen allt effektivare ingripa i eventuella brister och försummelser som framkommit i efterlevnaden av sanktioner.

Anmälningsskyldiga enligt penningtvättslagen ska som en del av sina rutiner för kundkännedom beakta också de ekonomiska sanktioner som FN:s säkerhetsråd och EU har ställt samt nationella frysningsbeslut som centrankriminalpolisen ansvarar för att förhindra finansiering av terrorism.

Ändringarna baserar sig särskilt på aktionsgruppen FATF (Financial Action Task Force) som inrättats mellan regeringarna i OECD-länderna och på de observationer som framkommit i landsanalyser som gruppen gjort om Finland 2019 där bland annat tillsynsmyndighetens bristfälliga befogenhet att utöva tillsyn över ekonomiska sanktioner lyftes fram.

Med hjälp av strategin för bekämpning av penningtvätt ger vi information till företagen under tillsyn och allmänheten om principerna och praxis för penningtvättstillsynen.

I Finland deltar flera myndigheter i verkställandet och tillsynen av sanktioner. Den behöriga myndigheten när det gäller sanktioner är utrikesministeriet, som bland annat har som uppgift att behandla undantagstillstånd och meddela tolkningsanvisningar. Utsökningsväsendet ansvarar för verkställandet av frysningen av tillgångar, tullen har ansvar för övervakningen av export- och importsanktioner och gränsbevakningsväsendet har som uppgift att förhindra att sanktionslistade aktörer får tillträde till EU-området. När myndigheten misstänker till exempel brott eller kringgående av sanktioner undersöks detta av polisen. Dessutom deltar en del andra myndigheter, till exempel transport- och kommunikationsverket Traficom, i tillsynen av sektorsanktioner.

Tillsynsstrategi för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism och efterlevnad av ekonomiska sanktioner

Finansinspektionen offentliggjorde våren 2023 en strategi för bekämpning av penningtvätt, vars syfte är att minska risken för penningtvätt och finansiering av terrorism samt för att företag under tillsyn försummar efterlevnaden av ekonomiska sanktioner. Med hjälp av strategin informerar Finansinspektionen företag under tillsyn och allmänheten om verksamhetsprinciper och tillsynspraxis för bekämpningen av penningtvätt.

Enligt strategin kommer ett av de centrala delområdena inom kompetensutvecklingen av Finansinspektionens personal under de följande åren att vara ekonomiska sanktioner och övervakningen av

lämpligheten och effektiviteten i de förfaringsätt som skapats för efterlevnaden av dem.

Finansinspektionen ordnade i november 2023 ett seminarium som behandlade aktuella teman inom bekämpningen av penningtvätt och efterlevnadstillsynen av sanktioner. I seminariet deltog mer än 60 personer på plats och närmare 800 på distans. Teman omfattade bland annat de-risking, Finansinspektionens tillsynsobservationer och observationer av kringgående av sanktioner. Finansinspektionen har också hållit anföranden bland annat i utbildningsevenemang om sanktioner som utrikesministeriet ordnat för andra myndigheter.

Föreskrifter och anvisningar om sanktioner

Den viktigaste uppgiften 2023 i organisationen av uppförandetillsynen av sanktioner var att utarbeta och publicera föreskrifter och anvisningar om sanktioner till företag under Finansinspektionens tillsyn. Dessa var tillsynsmyndighetens första anvisningar om riskhanteringen av sanktioner för den finländska finansmarknaden.

Ett utkast till föreskrifterna och anvisningarna utarbetades under våren och försommaren 2023. Detta åtföljdes av en offentlig remissbehandling och ett separat samråd. Utgående från de rikliga remissvaren gjordes under hösten 2023 nödvändiga korrigeringar i utkastet. Finansinspektionens ledningsgrupp godkände utgivningen av föreskrifterna och anvisningarna i december 2023.

Syftet med föreskrifterna och anvisningarna var att säkerställa att företagen under tillsyn förstår de sanktionsrisker som ingår i deras

I tillsynsarbetet som gäller sanktioner kommer Finansinspektionen att framöver fästa särskild uppmärksamhet också vid att förhindra att sanktioner kringgås.

verksamhet och att de använder effektiva och tillräckliga metoder för att hantera och minska riskerna. Under de senaste åren har särskilt sanktioner mot Ryssland ställts. Det är viktigt att företagen under tillsyn har fungerande riskhanteringsprocesser för efterlevnad av sanktioner.

Tillsynen av efterlevnaden av föreskrifterna och anvisningarna kommer att utgöra en väsentlig del av Finansinspektionens tillsyn i anslutning till sanktioner. Föreskrifterna och anvisningarna träder i kraft den 1 mars 2024.

Tillsynsåtgärder och riskanalys som huvudtema för 2024

Efter att föreskrifterna och anvisningarna trätt i kraft kommer huvudfokus för 2024 att ligga på tillsynsåtgärder och riskanalysarbete. Tillsynsåtgärderna under 2024 genomförs bland annat i form av inspektioner som fokuserar på sanktioner.

Centralt för tillsynen är också att efterlevnaden av sanktionerna beaktas i Finansinspektionens riskanalysarbete. Under 2024 kom-

mer en riskanalys av sanktioner att upprättas i syfte att kartlägga sanktionsrisker som gäller företag under tillsyn. Riskanalysen kommer att basera sig på 2023 års uppgifter som samlas in från företag under tillsyn i januari-februari 2024.

Omvärlden och sanktioner

Sanktioner som riktas mot Ryssland står fortfarande i fokus. Det är sannolikt att nya sanktioner kommer att ställas under 2024. Utöver att ställa sanktioner kommer en av tyngdpunkterna framöver också att vara att förhindra att sanktioner kringgås. Detta kan innebära till exempel att de aktörer som deltagit i kringgåendet av sanktioner läggs till på listan över sanktioner mot personer och enheter samt att brister som observerats också i tidigare sanktionsförordningar ska korrigeras.

I tillsynsarbetet som gäller sanktioner kommer Finansinspektionen att framöver fästa särskild uppmärksamhet också vid att förhindra att sanktioner kringgås.

Proaktiv och förutsägbar tillsyn

Finansinspektionens vision är att vara en proaktiv och förutsägbar tillsynsmyndighet. Detta innebär att tillsynsmyndigheten ska följa omvärldsförändringarna och förutsäga hur de påverkar tillsynsarbetet. Visionen betyder också att Finansinspektionen i sin egen verksamhet är konsekvent och förutsägbar. Utvecklingen av verksamheten mot detta mål inleddes 2023.

Utgiven information om tillsynsprioriteringar

Finansinspektionen publicerade i början av året prioriteringarna för inspektionerna och de tematiska bedömningar för 2023, vilka till största delen genomfördes. Enligt strategin är Finansinspektionens verksamhet flexibel och därför förflyttades en liten del av planerade inspektioner och tematiska bedömningar till en lämpligare tidpunkt med tanke på omvärlden och större tillsynsprojekt.

Genom att publicera sina tillsynsprioriteringar anger tillsynsmyndigheten vilka frågor den anser vara viktiga i tillsynen. Detta styr också aktörerna att fästa uppmärksamhet vid dessa teman.

Tillsynsmyndigheten kan genomföra andra än planlagda inspektioner och ingripa i brister som den fått kännedom om.

Öppenhet i tillsynen vägleder företag under tillsyn att agera rätt

Syftet med tillsynsarbetet är att aktörerna kan och förstår att agera rätt. Detta förutsätter att tillsynsmyndigheten är tydlig och förutsägbar och att den kommunicerar öppet.

Proaktiviteten och förutsägbarheten har utvecklats genom att förenhetliga tillsynspraxis och tolkningen av regleringen i tillsynsstyrgruppen.

Finansinspektionen publicerar ett tillsynsmeddelande eller pressmeddelande och ofta också en rapport över tematiska bedömningar som den genomför. De företag som varit föremål för tematiska bedömningar får mer detaljerad information om tillsynsmyndighetens observationer. Utgående från resultaten av de tematiska bedömningarna kan noggrannare undersökningar inledas.

Inspektioner av ett enskilt företag under tillsyn behandlas tillsammans med företaget i fråga. Utifrån observationerna från inspektionen kan anvisningar utarbetas eller inspektioner riktas till andra företag under tillsyn.

Som ett led i utvecklingen av förutsägbarhet utreder Finansinspektionen hur resultaten från en enskild inspektion kan offentliggöras bättre, och därmed i bästa fall styra hela tillsynsområdets verksamhet genom att berätta hur tillsynsmyndigheten tolkar regleringen och vad den poängterar i sina bedömningar.

Enhetlig tillsyn i olika sektorer

Proaktiviteten och förutsägbarheten har utvecklats genom att förenhetliga tillsynspraxis och tolkningen av regleringen i tillsynsstyrgruppen. En betydande del av regleringen och omvärldsförändringarna gäller flera tillsynssektorer och det är viktigt att dessa förändringar återspeglas så enhetligt som möjligt i de olika sektorerna.

Högklassiga data och analyser möjliggör en proaktiv tillsyn

Enligt sin strategi utnyttjar Finansinspektionen den information och de data som den samlat in i tillsynen, och en högklassig dataanalys möjliggör en proaktiv tillsyn. Finansinspektionen har fäst särskild uppmärksamhet vid kvaliteten på de data den erhållit från företagen under tillsyn och påfört påföljder bland annat för brister i rapporteringen av derivatkontrakt.

Finansinspektionen utnyttjar insamlade data i nya tematiska analyser. Till exempel en tematisk analys som publicerades i januari 2024 om finländska bankers likviditet stärker tillsynsmyndighetens lägesbild i det svåra ekonomiska läget.

Bakgrundsinformation om tillsynen också till medierna

Finansinspektionen utökar sin förutsägbarhet utanför tillsynsområdet till exempel genom att ge bakgrundsfakta om sitt tillsynsarbete genom blogginlägg och genom att utöver nyhetsbetonade presskonferenser ordna informationsmöten med bakgrundsfakta för medierna. Vid omvärldsförändringar ger Finansinspektionen ut information om sina tillsynsprioriteringar i den aktuella situationen och vad den förväntar sig av företagen under dess tillsyn.

Du kan följa och prenumerera på Finansinspektionens nyheter och meddelanden via webbplatsen [Press och publicerat – www.finanssi-valvonta.fi](https://www.finanssi-valvonta.fi).

Ledning och personal

Alla anställda

248

(2022: 242)

58 %
(59 %)

42 %
(41 %)

Chefer och ledningen*

34

47 %

53 %

Experter*

214

59 %

41 %

*På grund av ändringar i personalrapporteringen finns det enligt den nya klassificeringen två personalgrupper i stället för de tidigare tre, siffrorna är alltså inte jämförbara med siffrorna för 2022.

På bilden Finansinspektionens direktion i februari 2024.
Bak till: Lasse Heiniö och Martti Hetemäki. Fram till: Leena Kallasvuo, Marja Nykänen och Jaana Rissanen. Bild: Vesa Moilanen / STT-Lehtikuva

Direktionens viktigaste uppgift i tillsynen av finansmarknaden är att ställa upp särskilda mål för skötseln av Finansinspektionens uppgifter enligt 3 och 3 a § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) och för Finansinspektionens verksamhet, besluta om riktlinjerna för verksamheten samt styra och övervaka måluppfyllelsen och iakttagandet av riktlinjerna. Därtill ingår i direktionens uppgifter som gäller tillsyn av finansmarknaden bland annat att godkänna

de föreskrifter som ska utfärdas med stöd av lagen och de anvisningar som den inte har delegerat till Finansinspektionens direktör för godkännande samt att besluta om administrativa påföljder och användningen av makrotillsynsverktyg. I direktionens viktigaste uppgifter som gäller Finansinspektionens förvaltning ingår att behandla Finansinspektionens årliga budget och underställa den Finlands Banks direktion för fastställelse samt att minst en gång per år lämna

bankfullmäktige en berättelse över målen för Finansinspektionens verksamhet och måluppfyllelsen. Berättelsen ska innehålla en bedömning av vilka förändringar som väntas ske i tillsynen och deras inverkan på avgiftsinkomsterna samt vilka åtgärder de förväntade förändringarna kräver. Utöver detta ska direktionen årligen hålla samråd med företrädare för de finansiella aktörerna, konsumenterna och andra användare av finansiella tjänster om målen för tillsynen och måluppfyllelsen, budgeten och den ovan nämnda bedömningen av vilka förändringar som väntas ske i tillsynen och deras inverkan på avgiftsinkomsterna samt vilka åtgärder de förväntade förändringarna kräver.

- Direktionsmedlemmarnas meritförteckningar, bankfullmäktiges sammansättning, organisationsschema: finanssivalvonta.fi/sv: [Om FI › Uppgifter och organisation](#)
- Etiska principer: finanssivalvonta.fi/sv: [Om FI › Beskrivningar och riktlinjer › Etiska riktlinjer för Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras suppleanter](#)

Direktionen 2023

ordförande Marja Nykänen	vicehäradshövding, vice direktionsordförande, Finlands Bank
vice ordförande Pauli Kariniemi	ekonomie licentiat, ekonomie magister, Attestation Erasmus, avdelningschef, överdirektör, finansministeriet
Liisa Siika-aho	(från 17.2.2023), magister i administrativa vetenskaper, avdelningschef, överdirektör, social och hälsovårdsministeriet
Lasse Heiniö	filosofie kandidat (nu FM), försäkringsmatematiker som har godkänts av social- och hälsovårdsministeriet (SGF)
Leena Kallasvuo	ekonomie magister
Martti Hetemäki	politics doktor, arbetslivsprofessor, Aalto-universitetet, Helsingfors universitet

Suppleant till Marja Nykänen var avdelningschef **Katja Taipalus** (politics doktor, avdelningschef, Finlands Bank). Suppleant till Pauli Kariniemi var **Paula Kirppu** (juris kandidat, lagstiftningsråd). Suppleant till Liisa Siika-aho var **Jaana Rissanen** (juris magister, direktör).

Direktionens sekreterare var vicehäradshövding, ledande jurist **Pirjo Kyyrönen**. Direktionen sammanträdde 39 gånger. Totalt utbetalades 84 426 euro i arvode till medlemmarna och suppleanterna under året.

Bakre raden: Mira Väisänen, Milka Lahnammi-Vesivalo, Janne Häyrynen, Marko Myller och Kaisa Forsström
 Främre raden: Päivi Turunen, Tero Kurenmaa, Armi Taipale och Samu Kurri. Jyri Helenius och Erkki Rajaniemi fattas från bilden. Bild: Vesa Moilanen / STT-Lehtikuva

Ledningsgruppen sammanträdde 48 gånger. Direktörens lön och arvoden uppgick till 243 219 euro. Lönerna och arvodena till ledningsgruppens övriga medlemmar var sammanlagt 998 675 euro.

- Ledningsgruppsmedlemmarnas och sekreterarens meritförteckningar: finanssivalvonta.fi/sv: Om FI > Uppgifter och organisation

- Etiska riktlinjer för alla anställda vid Finansinspektionen: finanssivalvonta.fi/sv: [Om FI > Beskrivningar och riktlinjer > Etiska riktlinjer för Finansinspektionens personal](https://finanssivalvonta.fi/sv: Om FI > Beskrivningar och riktlinjer > Etiska riktlinjer för Finansinspektionens personal)
- Regler om värdepappershandel och bindningar för alla anställda vid Finansinspektionen: finanssivalvonta.fi/sv: [Om FI > Beskrivningar och riktlinjer > Regler om värdepappershandel och bindningar för Finansinspektionens anställda](https://finanssivalvonta.fi/sv: Om FI > Beskrivningar och riktlinjer > Regler om värdepappershandel och bindningar för Finansinspektionens anställda)

Ledningsgruppen 2023

Tero Kurenmaa	juris doktor, juris magister, direktör, ordförande för ledningsgruppen
Jyri Helenius	diplomingenjör, biträdande direktör, avdelningschef, Banktillsyn till 30.6.2023, biträdande direktör, avdelningschef, Stabsfunktionen från 1.7.2023
Kaisa Forsström	juris kandidat, avdelningschef, Försäkringstillsyn
Samu Kurri	magister i samhällsvetenskaper, avdelningschef, Digitalisering och analys
Armi Taipale	juris magister, ekonomie magister, avdelningschef, Kapitalmarknadstillsyn
Janne Häyrynen	juris kandidat, ekonomie doktor, docent i värdepappersmarknadsrätt, enhetschef, Juridik
Sonja Lohse	vicehäradshövding, ledande rådgivare, Stabsfunktionen till 30.6.2023
Erkki Rajaniemi	ekonomie doktor, juris licentiat, vicehäradshövding, ledningens rådgivare
Päivi Turunen	vicenotarie, senior övervakare, personalrepresentant
Mira Väisänen	juris magister, ekonomie magister, äldre jurist, ledningsgruppens sekreterare
Milka Lahnalammil-Vesivalo	politices magister, kommunikationschef, rätt att närvara vid ledningsgruppens sammanträden

Finansinspektionen i korthet

Finansinspektionen är tillsynsmyndighet för den finansiella sektorn och försäkringssektorn. Under dess tillsyn står bland annat banker, försäkrings och pensionsbolag samt andra aktörer i försäkringsbranschen, värdepappersföretag, fondbolag och börsen. Företagen under tillsyn finansierar vår verksamhet till 95 % och resterande 5 % finansieras av Finlands Bank.

Administrativt verkar Finansinspektionen i anknytning till Finlands Bank, men den fattar sina beslut självständigt. Antalet anställda uppgick till 248 vid slutet av året. Vår verksamhetsplats finns i Helsingfors.

Vår verksamhet syftar till att kreditinstituten, försäkringsbolagen, pensionsanstalterna och andra företag under tillsyn ska bedriva en stabil verksamhet, vilket utgör en förutsättning för finansiell stabilitet. Vidare ska de försäkrade förmånerna tryggas och det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktionssätt upprätthållas. Vi ska också främja ett gott uppförande på finansmarknaden och allmänhetens kännedom om finansmarknaden. Dessa mål och uppgifter har tagits in i lagen om Finansinspektionen.

Vi arbetar för bank-, försäkrings och värdepapperskundernas bästa.

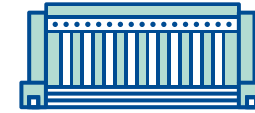
Finansinspektionen och hållbarhet

Hållbarheten har sin utgångspunkt i Finansinspektionens kärnverksamhet. Vår lagstadgade uppgift är att främja den finansiella stabiliteten, förtroendet för finansmarknaden och skyddet av kunder och investerare samt värna om försäkrade förmåner. Genom vårt arbete bemöter vi också de stora utmaningarna i samhället, till exempel klimatförändringarna, demografiska och geopolitiska förändringar samt avvärdandet av cyberhot. Vi har tillsammans med andra myndigheter och finansiella aktörer en central roll vid bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism.

Vi berättar mer om dessa åtgärder i verksamhetsberättelsens [temaartiklar](#) samt i kapitlet [Finansinspektionens tillsynsåtgärder 2023](#).

Finansinspektionens värderingar är förnyelseinriktad, ansvarsfull, resultatinriktad och tillsammans. Dessa vägleder oss mot en ansvarsfull verksamhet i allt vi gör.

Administrativt verkar Finansinspektionen i anknytning till Finlands Bank, och därför kan du läsa mera om vår hållbarhet också i [Finlands Banks hållbarhetsprogram](#).

Hörande av sakkunniga
i riksdagens utskott

26

Utlåanden
om lagberedning

39

Andra utlåanden
som gäller finansiella sektorn

48

Sammanfattning av Finansinspektionens verksamhet 2023

Syftet med Finansinspektionens verksamhet är att kreditinstituten, försäkringsanstalterna, pensionsanstalterna och andra företag under tillsyn bedriver en stabil verksamhet som är en förutsättning för finansmarknadens stabilitet, att de försäkrade förmånerna tryggas och att det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktionssätt upprätthålls. (1 § i lagen om Finansinspektionen)

I Finansinspektionens prioriteringar under berättelseåret framhävdades risker i anslutning till den försämrade ekonomiska konjunkturen och det geopolitiska läget. Finansinspektionen fäste särskild vikt vid tillsynen av risker inom fastighetssektorn. Tillsynen över kreditrisker var en av banktillsynens fokusområden. Tillsynen över försäkrings- och pensionssektorn riktades till värderingen av fastighetsinvesteringar och värderingspraxis. Likviditetshanteringen och värderingen av fonder har däremot varit fokusområden inom fondtillsynen redan under flera år. Finansinspektionen betonade i sin tillsyn också följande delområden under berättelseåret: förvaltnings- och styrsystemens funktion (inkl. riskhanteringen och styrsystemens funktion), hanteringen av marknads- och cyberrisker, uppfyllelse av informationskyldigheten samt den beredskap och kontinuitetshantering som det förändrade geopolitiska läget kräver.

Finansinspektionens strategi 2023–2025

- Vår tillsyn är förutsägbär och konsekvent.
- Vårt inflytande och förtroendet för oss har ökat och det stöds av kommunikationen.
- Vi utnyttjar data effektivt i tillsyn och beslutsfattande.
- Vi utnyttjar EU-samarbetet i vår tillsyn.
- Våra processer är gemensamma, enhetliga och effektiva.
- Kvalitativ analys bereder väg för en proaktiv tillsyn.
- Datasystemen effektiviserar vår verksamhet.

- Vårt operativa ledarskap är flexibelt.
- Organisationens verksamhet och resursallokeringen är långsiktig och riskbaserad.
- Vårt kunnande utvecklas i takt med förändringarna i omvärlden.
- Vårt ledarskap främjar arbetshälsan.
- Vi erbjuder omfattande och sporrande karriär- och utvecklingsmöjligheter.
- Vår goda arbetsgivarimage bidrar till framgångsrika rekryteringar.

EKONOMISK UTVECKLING

REGLERING

DIGITALISERING

CYBERHOT

GEOPOLITISKT LÄGE

DEMOGRAFI OCH ARBETE

KLIMATFÖRÄNDRING

Antal tillsynsobjekt och andra avgiftsskyldiga

Avgiftsskyldiga	31.12.2022	31.12.2023
Kreditinstitut	190	184
Värdepappersföretag	182	172
Fondbolag och förvaltare av alternativa investeringsfonder	42	45
Värdepappersemittenter	206	203
Fondbörsen, clearingorganisationen	1	1
Värdepapperscentralen	1	1
Övriga avgiftsskyldiga i den finansiella sektorn	210	254
Finansiella sektorn totalt	832	860
Livförsäkringsbolag	9	9
Skadeförsäkringsbolag	34	34
Arbetspensionsförsäkringsbolag	4	4
Arbetslöshetskassor	16	16
Pensionsstiftelser och kassor	41	39
Sjuk-kassor och andra försäkringskassor	122	120
Försäkringsföreningar	5	5
Försäkringsmäklare	86	100
Offentliga sektorns fonder	4	4
Övriga avgiftsskyldiga i försäkringssektorn	43	46
Försäkringssektorn totalt	364	377
Samtliga tillsynsobjekt och avgiftsskyldiga totalt	1 196	1 237

Finansinspektionen utövar tillsyn av bland annat banker, försäkrings- och pensionsbolag, värdepappersföretag, fondbolag och börsen. Finansinspektionen utövar dessutom tillsyn över verksamhet som i Finland etablerade filialer till utländska EES-företag under tillsyn och utländska EES-tilläggspensionsanstalter bedriver i Finland samt över sådant tillhandahållande av tjänster som utländska företag under tillsyn bedriver i Finland utan att etablera filial. Finansinspektionen övervakar också bland annat försäkringsombud och efterlevnaden av skyldigheten att göra insideranmälan.

Verksamhetskostnader och finansiering

Verksamhetskostnader och finansiering, 1 000 euro	2022	2023*
Personalkostnader	26 756	27 988
Personalrelaterade kostnader	448	649
Övriga kostnader	5 708	6 398
Tjänster	2 456	2 994
Fastighetskostnader	1 434	1 536
Övriga kostnader	1 818	1 868
Avskrivningar	1 084	1 039
Tjänster från Finlands Bank	6 791	7 273
Summa kostnader	40 787	43 347
Finansiering		
Tillsynsavgifter	36 650	40 690
Åtgärdsavgifter	2 073	2 068
Övriga inkomster	1	3
Finlands Banks finansieringsandel på 5 % av kostnaderna	2 039	2 167
Överskott från föregående år	2 371	2 347
Överskott överfört i ny räkning	-2 347	-3 928
Summa finansiering	40 787	43 347

*Siffrorna för 2023 är varken granskade av revisor eller fastställda.

Lagbestämda tillsynsavgifter

Lagbestämda tillsynsavgifter, 1 000 euro

Avgiftsskyldiga	2022	2023
Kreditinstitut	18 894	21 839
Värdepappersföretag	1 977	2 182
Fondbolag och förvaltare av alternativa investeringsfonder	3 232	3 018
Värdepappersemittenter	2 615	2 842
Fondbörsen, clearingorganisationen	349	387
Värdepapperscentralen	232	251
Övriga avgiftsskyldiga i den finansiella sektorn	766	929
Finansiella sektorn totalt	28 065	31 448
Livförsäkringsbolag	1 639	1 594
Skadeförsäkringsbolag	1 584	1 679
Arbetspensionsförsäkringsbolag	2 783	3 104
Arbetslöshetskassor	1 063	1 128
Pensionsstiftelser och -kassor	210	215
Sjukassor och andra försäkringskassor	97	104
Försäkringsföreningar	5	5
Försäkringsmäklare	120	136
Offentliga sektorns fonder	861	896
Övriga avgiftsskyldiga i försäkringssektorn	244	285
Försäkringssektorn totalt	8 606	9 146
Justeringar från tidigare år och övriga justeringar	-21	96
Avgiftsskyldiga totalt	36 650	40 690

Åtgärdsavgifter

Åtgärdsavgifter, 1 000 euro

Avgiftsskyldiga	2022	2023
Kreditinstitut	149	67
Värdepappersföretag	59	73
Fondbolag och förvaltare av alternativa investeringsfonder	953	805
Värdepappersemittenter	272	196
Övriga avgiftsskyldiga i den finansiella sektorn	72	85
Finansiella sektorn totalt	1 505	1 226
Försäkringsbolag ¹	24	133
Arbetslöshetskassor	23	13
Pensionsstiftelser och -kassor	59	47
Sjukkassor och andra försäkringskassor	30	78
Försäkringsförmedlare ²	424	550
Övriga avgiftsskyldiga i försäkringssektorn	8	21
Försäkringssektorn totalt	568	842
Avgiftsskyldiga totalt	2 073	2 068

¹ Liv, skade- och arbetspensionsförsäkringsbolag

² Försäkringsmäklare och -ombud